

Sygn. akt III AUa 423/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Małgorzata Pasek SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2019 r. w Lublinie

sprawy A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 29 kwietnia 2019 r. sygn. akt IV U 458/18

oddala apelację.

Jacek Chaciński Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt: III AUa 423/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 30 kwietnia 2018 r. i ustalił prawo A. W. do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od (...) do (...). Zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. na rzecz A. W. kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

W dniu 19 stycznia 2018r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. wniosek A. W. o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Do wniosku ubezpieczona załączyła m.in. decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w S. z 8 listopada 2017r. o stwierdzeniu u

ubezpieczonej przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy ,tj. zespół cieśni w obrębie nadgarstka wskazując w uzasadnieniu decyzji, że w okresie zatrudnienia - w szczególności w przedsiębiorstwie (...) SA w S. na stanowisku drobiarza w wydziale (...) ubezpieczona wykonywała czynności związane z obróbką i pakowaniem tuszek drobiowych, w których występowała monotypia ruchów obu kończyn górnych w zakresie nadgarstków – ich zginania i prostowania, nawracania i odwracania, chwytania palcami, chwytania dłońmi obu rąk. Rozpoznając wniosek organ rentowy skierował ubezpieczoną na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z (...) ustalił, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z (...) k.33 akt rentowych).

Na skutek sprzeciwu ubezpieczonej od powyższego orzeczenia lekarza orzecznika ubezpieczona skierowana została na badanie przez komisję lekarską ZUS, która w orzeczeniu z 18 kwietnia 2018r. ustaliła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. Na podstawie powyższego orzeczenia, zaskarżoną decyzją z 30 kwietnia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Ubezpieczona ma niespełna 60 lat i wykształcenie zawodowe tokarz. W okresie aktywności zawodowej ubezpieczona wykonywała prace fizyczne. Przez krótki okres była zatrudniona na stanowisku tokarza oraz pakowacza wyrobów. Od 25 lipca 2008r. ubezpieczona jest zatrudniona w (...) SA w S. na stanowisku drobiarza.

Ubezpieczona cierpi na obustronny zespół cieśni nadgarstka uznany za chorobę zawodową. Ubezpieczona przebyła leczenie operacyjne zespołu cieśni kanału obu nadgarstków, lewego w 2011r., a prawego w 2016r. Nadto w 2017r. ubezpieczona przeszła zapalenie zaciskające pochewek zginaczy palców ręki prawej i lewej. Ubezpieczona cierpi na bóle palców I-V lewej ręki, okresowe ograniczenie ruchów palców tej ręki z przesłabieniem, drętwienie całej prawej ręki, szczególnie w godzinach nocnych, bóle promieniujące od palców prawej ręki do prawego łokcia. Skarży się na osłabienie sprawności obu rąk i obrzęki rąk w czasie prac fizycznych. Badanie ortopedyczno-neurologiczne ubezpieczonej przy udziale biegłego z zakresu medycyny pracy wykazało, że kliniczne testy w kierunku obecności nawrotowych zespołów cieśni wypadły słabo dodatnio z prawego nerwu pośrodkowego. Badanie przewodnictwa nerwów pośrodkowych z czerwca 2017r. obrazuje większe nasilenie zmian w obrębie włókien ruchowych, zwolnienie szybkości przewodzenia w nerwie pośrodkowym prawym przy dobrej amplitudzie. Stan narządu ruchu ubezpieczonej w obrębie kończyn górnych czyni ubezpieczoną częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową ,tj. niezdolną do pracy na stanowisku drobiarza, którą to pracę ubezpieczona wykonywała przez ponad ostatnich 10 lat pracy i do której to pracy nabyła praktyczne kwalifikacje. Praca na stanowisku drobiarza związana jest z monotypią ruchów rąk i ich przeciążaniem ruchami zginania i prostowania oraz nawracania i odwracania nadgarstka w połączeniu z czynnością chwytania. Takie czynności rąk są czynnikami narażenia na wystąpienie zespołu cieśni nadgarstka, który został rozpoznany u ubezpieczonej w związku z wykonywaną pracą na stanowisku drobiarza. Jako datę początkową częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy biegli wskazali datę(...) (data badania przez lekarza orzecznika ZUS) a przewidywany okres trwania tej niezdolności określili na(...).

W ocenie Sądu I instancji odwołanie ubezpieczonej A. W. podlegało uwzględnieniu.

Sąd wskazał, że zgodnie z art.6 ust.1 pkt 6 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2009r., Nr 167, poz.1322 ze zm.) z tytułu choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli wskutek takiej choroby ubezpieczony stał się niezdolny do pracy. W myśl art.12 ust.1, 2 i 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - znajdującej w myśl art.17 ust.1 w/w ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odpowiednie zastosowanie przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy przewidzianej w tej ustawie - osobą niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zdaniem Sądu sporządzona opinia biegłych z zakresu ortopedii, neurologii i medycyny pracy z 3 grudnia 2018r. dała podstawy do ustalenia, że na skutek zespołu cieśni kanału nadgarstka obu rąk uznanego za chorobę zawodową, a zatem schorzenie o zawodowej etiologii, ubezpieczona jest osobą częściowo niezdolną do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami, a zatem pracy na stanowisku drobiarza. Ubezpieczona pracę na tym stanowisku wykonywała w okresie ostatnich 10 lat przed rozpoznaniem choroby zawodowej, dlatego też Sąd uznał, że na skutek długoletniej pracy zdobyła ona praktyczne kwalifikacje do pracy na w/w stanowisku. W ocenie Sądu w złożonej opinii biegli w sposób rzeczowy i spójny wykazali, że w związku z tym, iż praca na stanowisku drobiarza wiąże się z monotypią ruchów rąk i ich przeciążaniem ruchami zginania i prostowania oraz nawracania i odwracania nadgarstka w połączeniu z czynnością chwytania, ubezpieczona - z uwagi na rozpoznane schorzenie i związane z nim dolegliwości, nie może wykonywać pracy na stanowisku drobiarza, a tym samym jest niezdolna do pracy zgodnej z nabytymi kwalifikacjami. Analizując powyższą opinię biegłych Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez lekarzy specjalistów odpowiednich do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej ze względu na charakter schorzenia uznanego za chorobę zawodową, a ponadto poprzedzona była analizą dokumentacji medycznej ubezpieczonej i jej badaniem. Opinia jest spójna i należyte uzasadniona. Sąd nie podzielił opinii pierwszego zespołu biegłych w składzie ortopeda K. K. oraz neurolog E. K. , którzy stwierdzili, że w związku z chorobą zawodową ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. W ocenie Sądu wskazana opinia jest niespójna, gdyż z jednej strony biegli zauważają, że stwierdzona u ubezpieczonej choroba zawodowa stanowi przeciwwskazanie do pracy na określonych stanowiskach związanych z długotrwałymi pracami monotypowymi w zakresie rąk oraz ciężkiej pracy fizycznej i dźwigania, a z drugiej strony – stoją na stanowisku, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy na stanowisku drobiarza związanej właśnie z długotrwałymi czynnościami monotypowymi w zakresie rąk.

Z uwagi na to, że opinia biegłych w składzie ortopeda M. G., neurolog M. D. oraz lekarz medycyny pracy L. M. stanowi w pełni wiarygodny dowód w sprawie Sąd nie przychylił się do wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych. Zdaniem Sądu okoliczność, że dwa zespoły biegłych doszły do odmiennych wniosków nie stanowi sama w sobie podstawy dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii. Istotna jest treść opinii i sposób motywowania, a jak już wskazano wyżej opinia pierwszego zespołu biegłych jest w tym zakresie niespójna, w przeciwieństwie do opinii drugiego zespołu biegłych w składzie którego obok ortopedy i neurologa był również specjalista z zakresu medycyny pracy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz.1800 ze zm.) Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z wyrokiem tym nie zgodził się organ rentowy. Wniósł apelację. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając;

- naruszenie art.233§1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie ze zgromadzonego materiału dowodowego wniosków z niego nie płynących przez przyjęcie, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy,
- naruszenie art.286 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych tych samych specjalności w sytuacji, gdy zachodziły podstawy do uwzględnienia tego wniosku dowodowego,
- naruszenie art.12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że ubezpieczona jest częściowo niezdolna do pracy,

- naruszenie art. 6 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez jego błędną wykładnię i przejęcie, że ubezpieczonej przysługuje prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Mając na względzie powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania. Wniósł także o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych celem ustalenia, czy ubezpieczona jest niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu I instancji.

Apelacja zarzucając Sądowi I Instancji dowolność oceny dowodów stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami tego Sądu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji dokonał oceny zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów określonej w treści art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie Sąd ten, w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odniósł je do pozostałego materiału dowodowego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; Kodeks Postępowania Cywilnego. Komentarz, T. Ereciński (red.), Lexis Nexis 2007, str. 552 i nast.).

Konieczność dopuszczenia dowodu z dalszej opinii biegłych nie może wynikać tylko z faktu, że sporządzone zostały już w sprawie dwie odmienne opinie. Należy bowiem - jak to przyjął Sąd I instancji dokonać oceny ich treści, trafności argumentacji, należytego uzasadnienia i spójności.

W niniejszej sprawie istotnym było również i to, że w skład zespołu biegłych, którzy sporządzili opinię z dnia 3 grudnia 2018 r. wchodził biegły specjalista z zakresu medycyny pracy.

Analiza treści opinii z dnia 17 lipca 2018 r. prowadzi do wniosku, że biegli uzasadnili swoje stanowisko bardzo lakonicznie bez pogłębionej argumentacji. Podali jedynie, że na podstawie przeprowadzonego badania fizykalnego oraz po analizie badań diagnostycznych nie stwierdzają niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Z kolei opinia z dnia 3 grudnia 2018 r. w sposób pogłębiony wyjaśnia, dlaczego skarżąca jest częściowo niezdolna do pracy. Biegli podnieśli, że z uwagi na okresowe ograniczenie ruchów palców lewej ręki z przeskakiwaniem, drętwienie całej prawej ręki, bóle promieniujące od palców prawej ręki do prawego łokcia, osłabionej sprawności obu rąk, obrzęki nie może ona wykonywać wyuczonego zawodu drobiarza. W ocenie biegłych praca na tym stanowisku związana jest z monotypią ruchów rąk i ich przeciążeniem ruchami zginania i prostowania oraz nawracania i odwracania nadgarstka w połączeniu z czynnością chwytania. Powyższe czynności są czynnikami narażenia na wystąpienie zespołu cieśni kanału nadgarstka.

Tak uzasadniona opinia stanowi miarodajny dowód w sprawie i Sąd I instancji nie dopuścił się przekroczenia granic zakreślonych w art.233 § k.p.c. dokonując na jej podstawie ustaleń faktycznych.

W związku z powyższym brak było podstaw zarówno na etapie postępowania przez Sądem I instancji jak i w postępowaniu apelacyjnym do prowadzenia dalszego postępowania dowodowego.

W związku z prawidłowymi ustaleniami faktycznymi nie jest zasadny podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego.

Mając na względzie powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.